

- :() . /

:

:

.

.

.

:

-
-
-

.

:

:

- - -

) () -
) () -
(

,

):

: (

: ..

. ():

. (

):

): . (

. (

):

. (

:

):

. (

):

:

:

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for ensuring transparency and accountability in financial operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and techniques used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent and reliable data collection processes to support informed decision-making.

3. The third part of the document focuses on the analysis and interpretation of the collected data. It discusses the various statistical and analytical tools used to identify trends, patterns, and anomalies in the data.

4. The fourth part of the document addresses the challenges and limitations associated with data analysis. It discusses the potential for bias, errors, and misinterpretation, and provides strategies to mitigate these risks.

5. The fifth part of the document discusses the importance of data security and privacy. It emphasizes the need for robust security measures to protect sensitive information from unauthorized access and disclosure.

6. The sixth part of the document discusses the role of data in strategic planning and decision-making. It highlights how data-driven insights can inform the development of effective strategies and the allocation of resources.

7. The seventh part of the document discusses the future of data analysis and the impact of emerging technologies. It explores the potential of artificial intelligence, machine learning, and big data to revolutionize the way we collect, analyze, and use data.

8. The eighth part of the document discusses the importance of data literacy and the need for ongoing education and training. It emphasizes that individuals and organizations must stay up-to-date on the latest data analysis techniques and tools to remain competitive in the digital age.

9. The ninth part of the document discusses the ethical implications of data analysis and the need for responsible data practices. It emphasizes the importance of transparency, consent, and data minimization in the collection and use of personal data.

10. The tenth part of the document discusses the role of data in social and economic development. It highlights how data-driven insights can be used to identify and address social and economic challenges, and to promote sustainable growth and development.

..
 : -
 .
 - :
 -
 -
 : (: - : ():
]: ..
 [[] []
 : ([]) : ..
 :
 :
 :
 []:
 : ([]):

:
 () : ()
 :
 : : -
 ()
 :
 : -
)
 (()
 : - : -
 : : -
 : :
 : (:
 : :
 -
 -
 -
 :
 :

:

-

:

[]

:

:

-

:

:

:

:

:

(

()

()

(

)

()

(

(

:

(

: :

: .

:

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

پدیده تضمین در قرآن

خلیل پروینی^۱، جمیل جعفری^۲

پدیده تضمین از جمله پدیده‌های مهم در زبان عربی به شمار می‌آید چرا که نقش بسیار مهمی را در توجیه و تأویل پاره‌ای از مشکلات نحوی و تفسیر و تأویل آیات قرآنی ایفا می‌کند. این پدیده در طول تاریخ مورد ارزیابی بزرگان لغت و نحو و ادب قرار گرفته و از دقایق متعدد آن پرده برداشته شده است اما به سبب وجود پاره‌ای ابهامات هنوز مشکلاتی در قبال آن به چشم می‌آید از جمله: عدم وجود تعریفی جامع و مانع، نبود بررسی جامعی از نقش کاربردی آن در زبان، و عدم تعیین جایگاه آن در علم بیان. برای حل چنین مسائلی لازم می‌آید که مقاله حاضر نگاهشسته آید و در آن محورهای سه گانه فوق‌الذکر مورد بررسی قرار گیرد.

در محور اول پس از بررسی تعاریف متعدد و نقد هر یک، تعریف جدیدی در این مقاله ارائه شده که براساس آن تضمین بصری عبارت است از تصحیح تعلق یک معمول به عامل سابق، به وسیله تقدیر یک عامل متناسب و افزودن معنای آن به عامل مذکور، و تضمین کوفی نیز تصحیح تعلق یک حرف جر به عامل سابق، به وسیله تقدیر معنای حرف یا ظرفی متناسب با عامل، در آن می‌باشد. براساس این تعریف انواع تضمین چنین است:

الف) تضمین بصری: فعل با فعل / اسم شبه فعل با اسم شبه فعل / حرف با فعل.

ب) تضمین کوفی: حرف با حرف / حرف با اسم (فقط ظرف).

در محور دوم که به بررسی نقش کاربردی آن اختصاص یافته سه موضوع کلی لزوم و تعدی، نیابت و جانشینی و اعراب و بنا ارزیابی شده است. بالاخره در محور سوم پس از رد نظریات متعدد که در آن تضمین گاهی مجاز، گاهی حقیقت، گاهی جمع بین حقیقت و مجاز، گاهی کنایه و گاهی از مستتبعات کلام شمرده شده، اثبات شده است که تضمین قسم خاصی از علم بیان به شمار می‌آید.

واژگان کلیدی: قرآن کریم، نحو، پدیده تضمین

۱. استادیار دانشگاه تربیت مدرس

۲. دانشجوی دوره دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه تربیت مدرس